

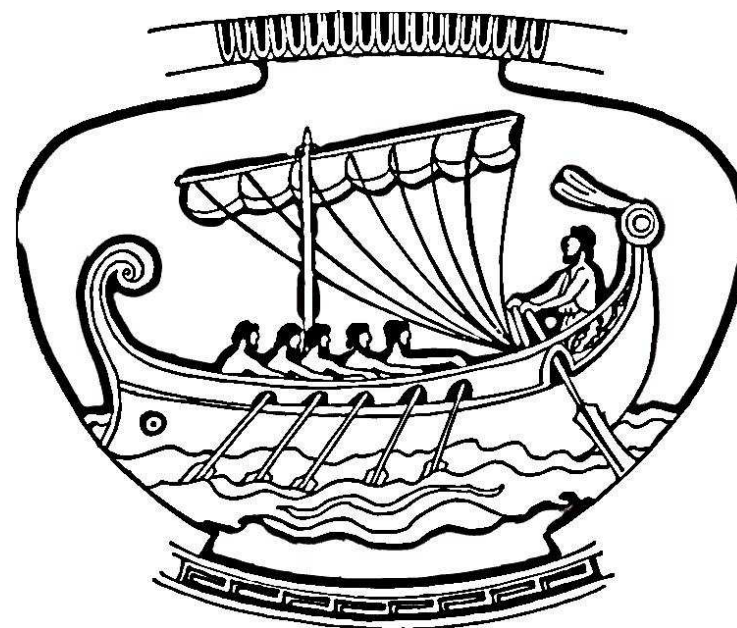

*Pro vnitřní potřebu účastníků LDT DDM Rozmarýn, Litoměřice
Vytvořeno s pomocí tvořivých webových stránek*

Zámeček ROŽELOV 6. – 19. srpna 2011

Martin, l.p. 2011

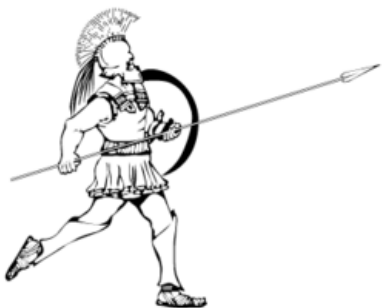
ŘECKÉ ZBRANĚ

a

VÁLEČNICTVÍ

ŘECKÉ VÁLEČNICTVÍ A ZBRANĚ

Městské státy starověkého Řecka vynalezly specifický typ pěších těžkooděnců: **hoplité**.

Občané městských států se nacházeli ve stavu stálé připravenosti k válce.

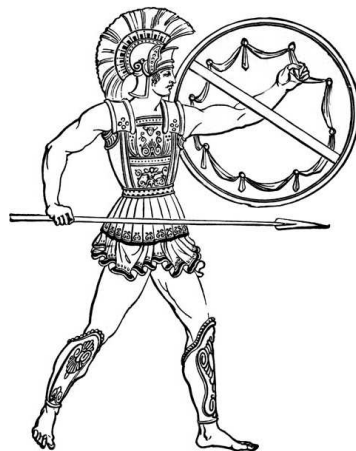
Ohrožoval-li městské státy společný nepřítel, dokázaly se spojit, tak jako to učinili v legendární prehistorické době, když vytáhli proti Trójanům. A znovu tak učinily, když v prvních letech 5. století

př.n.l. čelili útoku perských králů Dáreia a Xerxa.

Válečníci, kteří v tomto dlouhém zápase vybojovali většinu bitev, byli právě hoplité - svobodní občané Řecka - vojáci vyzbrojení kopím, štítem a mečem. Bojovali i v peloponéské válce, v níž proti sobě stanuly řecké městské státy Athény a Sparta.

Řečtí hoplité, uznávaní za nejlepší pěší vojáky své doby, později sloužili ve vítězné dobovatelské armádě Alexandra Velikého.

Sloužit jako hoplita bylo zároveň povinností i privilegiem každého dospělého muže, který se těšil postavení plnoprávného občana. Dvě nejprominentnější vojska městských států - Athén a Sparty - si byla co do výzbroje dost podobná. Hoplita měl na sobě bronzovou zbroj sestávající z kyrsu, holeních plátů, které mu kryly nohy, a přilby, nosil veliký štít, kopí a krátký železný meč.

Hoplité = svobodní občané Řecka

Nošení meče - ZÁVĚSNÍK

K meči je zapotřebí tzv *závěsník s řetězem* nebo *průchodka s řetězem a opaskem*. Toto zavěšení umožňuje pohodlné pobočné nošení meče.

Pobočné nošení meče s řetězem a opaskem

závěsník s řetězem

průchodka

- **závěsník s řetězem** - je jednoduchý systém pohodlného pobočného nošení meče. Je kožený.
- **průchodka s řetězem a opaskem** - je již poněkud parádnější provedení zavěšení meče. Průchodka není celou pochvou, ale pouze její částí. Více jak polovina meče je obnažena. Délka průchodky 15 - 25cm je tedy univerzální pro všechny meče

MEČE - XÍFOS

Xífos (řecky ξίφος) je krátký dvojčlenný řecký meč původem ze Sparty. Do Řecka se dostal pravděpodobně poč. 1. tisíciletí př. n. l. s příchodem Dóřů. Byl přibližně 60 cm dlouhý. Boje totiž probíhaly na dosah ruky, a taky nebylo zapotřebí delšího meče. Byl používán řeckými hoplity v Řecko-perských válkách a později i v Peloponéské válce

Spatský meč

Spatský meč z období boje proti Peršanům. Délka 30".

Řecký meč FALKÁTA

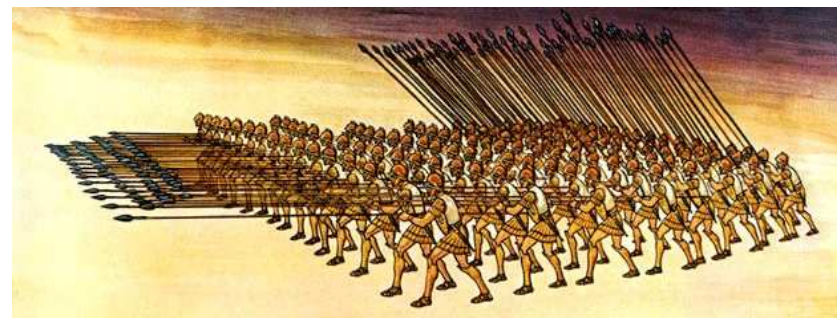
délka 21" (54cm), čepel: 38cm, kožená pochva.

Tento typ řeckého meče byl rozšířen nejen po řeckých ostrovech, ale také v Persii.

Falkáta, jeden z nejničivějších mečů, co kdy byly vyrobeny! Vyklenutí čepel umožňovalo **úder děsivé síly**, který dokázal přetnout štít i helmu naráz! Původně snad řecký či etruský vzor meče se rozšířil do jižního Ruska a dokonce do Španěl. Čepel byla vyrobena z oceli s vysokým obsahem uhlíku. Rukojet' je ze solidního bronzu. Používala se i pochva.

Muži bojovali v pevně sevřené formaci známé jako **falanga** (phalanx), obvykle osm řad hluboké, a jako hlavní zbraň používali kopí.

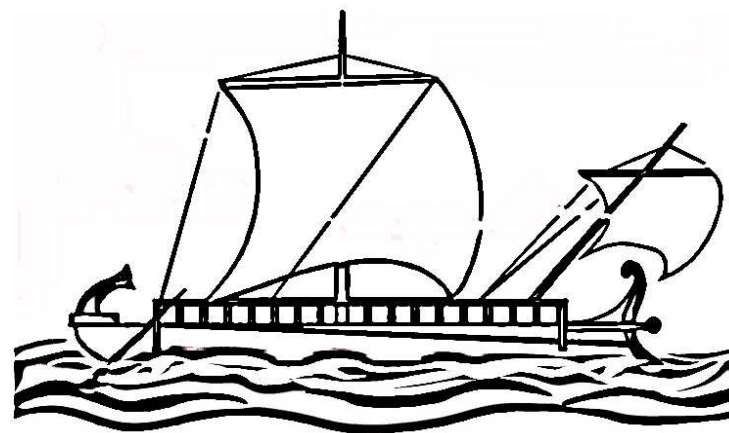
Řecký bojový útvar – tzv. FALANGA

ŘECKÉ NÁMOŘNICTVO

Námořní válečnictví hrálo v antickém Řecku a především v Athénách vždy velice důležitou roli. Existovaly dva druhy: lehké, rychlé lodě o 20 veslech a těžší válečné galéry o 50 veslech.

Odyseus vyrobil svou loď z borového dřeva a vesla ze dřeva smrkového. Jako kotvy se obvykle používaly velké jednoduše tvarované balvany s dírou uprostřed a připevněné k lanu.

Lodě měly stěžeň a čtvercové plachty, které však mohly být použity jen v případě, že vítr vál správným směrem. Jak plachty tak i stěžeň byly před bitvou vždy sundány. Lodě se řídily jedním nebo dvěma širokými vesly umístěnými na zádi. Trupy lodí se natíraly smolou a dehtem na černo, přidě na červeno. Pokud to bylo možné, na noc se lodě vždy vytahovaly na pobřeží.

ŘECKÁ VÝZBROJ

OCHRANNÉ ODĚNÍ

Mezi nejstarší formy ochranného odění patřily neforemné bronzové pancíře. Ochranu bojovníka tvoří vzájemně sešňěrované široké bronzové pláty, které se vzájemně překrývají a obepínají tak trup.

Ochrana ramen byla řešena širokými nárameníky a krk chránily další pláty protažené do vysokého stojacího komínovitého límce.

Tato zbroj sice skýtala relativně dobrou ochranu, ale omezovala pohyb a byla též velmi těžká - hodila se spíš pro pěší boj, kdy se bojovník na bojiště přepravil vozem nebo přímo na něm i bojoval.

Od 14.stol. se pak objevují stále častěji typy lehčí, kde základ zbroje tvoří textilní podklad s uchycenými zesilovacími pláty z bronzu - chalkochitones - tedy kovový oděv (chitón).

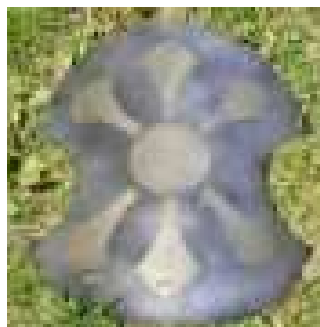
V nálezích z nejstarších dob se objevují i náhlenice - byly to bronzové pláty uchycené k nohám pomocí řemínku - nicméně tento typ výzbroje se více rozšířil až v 7. století př. n. l.

ŠTÍTY

V mykénském období se používaly štíty ve tvaru číslice osm. Byly z kůže napjaté na dřevěném a proutěném rámu, zpevněné masivním vertikálním dřevěným žebrem a posílenými okraji.

Tyto štíty však po roce 1400 př. n. l. mizí a jsou nahrazovány tzv. dipylskými štíty (název je podle hřbitova v Athénách, kde bylo nalezeno velké množství vyobrazení těchto štítů), tvarem i konstrukcí podobnými těm mykénským. Jednalo se o oválné štíty se dvěma výřezy po stranách.

V pozdním mykénském období se poprvé začal v Řecku objevovat i kruhový typ štítu s centrálním držadlem - tzv. **hoplon**.

Byl nejdůležitější součástí výstroje válečníka hoplita a ztráta tohoto štítu byla pro něj největší pohanou. Průměr hoplonu byl 80 - 100 cm

Hoplon byl kruhový štít tvaru hlubokého talíře. Celodřevěná konstrukce měla zprvu pouze bronzový okraj, později byl celý štít pokrytý bronzem. Později se u hoplonů objevují dva hluboké výkroje na protilehlých stranách štítu.

PŘILBY

Nejstarší řecké přilby měly kožený základ, hustě pošíty poskládanými kančími tesáky, polstrovanou plstí. Výrazné lícnice se uvazovaly pevně pod bradou.

Vedle této lehké přilbice se ale objevují i podobně tvarované a stylizované přilbice bronzové.

